

International Science Group

ISG-KONF.COM

XXIII

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE
"WORLD WAYS AND METHODS OF IMPROVING
OUTDATED THEORIES AND TRENDS"**

Zagreb, Croatia

June 11 - 14, 2024

ISBN 979-8-89372-177-5

DOI 10.46299/ISG.2024.1.23

КОМПЕТЕНТІСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ПРИ ВИКЛАДАННІ ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН ЗДОБУВАЧАМ ВИЩОЇ ОСВІТИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 222 "МЕДИЦИНА"

Дубовенко Зоя Олексіївна,

к.м.н., асистент,
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Лехніцька Світлана Іванівна,

к.філол.н., доцент
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

XXI століття – століття нових відкриттів, прискорення темпів науково-технічного прогресу, нових технологій, що постійно вдосконалюються і швидко змінюються. Це в свою чергу вимагає реформування освіти в усіх галузях: змінюються підходи до процесу навчання і оцінки отриманих студентами знань, впроваджуються нові освітні програми і методики викладання, вдосконалюються існуючі, інакше розставляються акценти. Подібні зміни стосуються усіх ЗВО, зокрема, і медичних. Все це зумовлює переорієнтацію освітньої концепції у компетентісну.

В законі України «Про вищу освіту» «компетентність» визначається як «здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь і навичок, способів мислення, поглядів, цінностей» [3].

Компетентісний підхід до навчального процесу полягає в тому, щоб студент навчився на практиці у конкретних ситуаціях застосовувати набуті знання й уміння.

При розробці Освітньої програми зі спеціальності 222 «Медицина» був розширений обсяг варіативної складової, відповідно була збільшена кількість годин на вивчення вибіркового дисциплін з використанням компетентісно-орієнтованого підходу при викладанні.

Вибіркові дисципліни на теоретичних і клінічних кафедрах дають студентам можливість закріпити знання і краще опанувати принципи перебігу фізіологічних і патологічних процесів в організмі людини. Крім цього вони сприяють поглибленню знань із дисциплін або компонентів дисциплін, які не ввійшли до курсу вивчення нормативних дисциплін, набуттю додаткових загальноосвітніх і фахових знань, і водночас, мають гармонізувати і доповнювати нормативну складову програми і сприяти розкриттю потенціалу і здібностей студентів, а також адаптації студентів до нового суспільного середовища[2]. Студент може обрати будь-яку вибіркочу дисципліну, керуючись або своєю зацікавленістю певною проблематикою, або бажанням поглибити знання з обраної спеціальності.

Дуже важливою умовою успішного засвоєння матеріалу є вивчення лінгвістичних дисциплін, які дають можливість розуміти і використовувати медичну термінологію, читати спеціалізовану літературу і, відповідно, забезпечують формування комунікативних навичок і навичок самопідготовки і виконання завдань самостійної роботи.

Самостійна робота студентів – це навчальна діяльність, яка планується, виконується за завданням під методичними керівництвом і контролем викладача, але без його прямої участі [4]. Метою самостійної роботи є формування у студента вмінь і навичок опрацьовувати наукову літературу, аналізувати отриману інформацію, робити висновки, засвоювати отриману інформацію і на практиці використовувати набуті знання і уміння [1].

Зміни в навчальних програмах і планах призвели до змін системи оцінювання знань студентів. Вже впродовж декількох років у медичних ЗВО проводиться впровадження об'єктивного структурованого клінічного іспиту (ОСКІ) (Objective Structured Clinical Examination (OSCE)) [5].

ОСКІ (Objective Structured Clinical Examination – OSCE) – це сучасний тип оцінки знань, який використовується у медицині. При цьому студенту медичного закладу чи лікарю, який підвищує свою кваліфікацію, пропонують різні клінічні ситуації, спостерігають за його діями, аналізують їх та максимально об'єктивно оцінюють його знання, вміння самостійно обстежити хворого, поставити діагноз, провести лікарську маніпуляцію, надати кваліфіковану допомогу тощо. Даний іспит, надає можливість оцінити готовність випускника до провадження професійної діяльності відповідно до вимог стандарту вищої освіти шляхом демонстрування практичних (клінічних) компонентів професійної компетентності на реальному об'єкті (людина) або на моделі (фантом, муляж, симулятори тощо), і спрямований на визначення рівня засвоєння практичних навичок та набуття професійних компетентностей.

Зокрема, метод оцінювання клінічної компетентності студентів повинен відповідати трьом критеріям: валідності, надійності, здійсненності.

Валідність клінічного іспиту повинна включати такі здатності:

- проводити збір анамнезу пацієнта;
- виконувати фізичне обстеження пацієнта;
- визначати проблеми пацієнта з отриманої інформації та проводити диференційний діагноз;
- визначати відповідні методи дослідження;
- інтерпретувати результати дослідження;
- рекомендувати і проводити відповідне лікування, спостереження за пацієнтом та подальші рекомендації пацієнту.

Використанням компетентісно-орієнтованого підходу при викладанні клінічних дисциплін спрямований на розвиток не лише теоретичних знань, але і практичних навичок, необхідних для клінічної практики. Здобувачі вищої освіти залучаються до реальних клінічних сценаріїв, симуляцій та практичних вправ для набуття практичних навичок. Під час навчання використовуються інтерактивні методи, такі як проблемно-орієнтоване навчання, групова робота,

проектна діяльність, що допомагає активно залучатися до процесу навчання та розвивати критичне мислення і навички міжпрофесійної співпраці. Студенти навчаються працювати у команді з представниками різних медичних професій для досягнення кращих клінічних результатів.

Таким чином ОСП(К)І є сучасним типом оцінювання якості вирішення випускником типових задач діяльності і демонстрації відповідних умінь та навичок в умовах, що наближені до реальних. І відповідно, компетентнісно-орієнтований підхід в клінічному навчанні допомагає не лише підготувати здобувачів вищої освіти до складання ОСП(К)І, але також майбутніх медичних фахівців до викликів сучасної клінічної практики, розвиваючи не лише їхні знання, але й навички і професійні компетентності.

Література:

1. Дубовенко З.О., Волкова Г.В., Лехніцька С.І., Антоненко А.В. Комплексний підхід до формування професійних компетентностей у студентів-медиків на старших курсах // Abstracts of XXVI International Scientific and Practical Conference “Topical Issues of Practice and Science”, May 18-21, 2021, London, Great Britain, p.426-428.
2. Дубовенко З.О., Лехніцька С.І. Індивідуальна освітня траєкторія студентів іноземців медичного факультету / З.О. Дубовенко, С.І.Лехніцька// "Implementation of modern science and practice", 2021. – с. 350-352.
3. Закон України «Про вищу освіту». *{Пункт 13 частини першої статті 1 в редакції Закону № 392-IX від 18.12.2019}*
4. Макойда І. Я. Самостійна робота студентів – метод підготовки висококваліфікованого спеціаліста / І. Я. Макойда, М. М. Островський // Галицький лікарський вісник. – 2013. – №4. – С. 87-88.
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 р. №334 «Про затвердження Порядку здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальностями галузі знань 22 «Охорона здоров'я», відповідно до Законів України Про освіту та Про вищу освіту, стандартів освітньої діяльності та інших нормативно-правових актів України з питань освіти.